

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego
Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 2
im. Karola Wojtyły w Łęborku

**Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego
Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr2
im. Karola Wojtyły
w Łęborku
rok szkolny 2020/2021**

Opracowała:
Beata Pawelczyk
doradca zawodowy

Spis treści

I.	Wprowadzenie.....	3
II.	Podstawy prawne Wewnętrznego Systemu Doradztwa Zawodowego.....	3
III.	Założenia Wewnętrznego Systemu Doradztwa Zawodowego w ZSO nr 2 w Lęborku.....	5
IV.	Cele Wewnętrznego Systemu Doradztwa Zawodowego.....	5
V.	Treści programowe Wewnętrznego Systemu Doradztwa Zawodowego.....	6
VI.	Warunki i sposoby realizacji Wewnętrznego Systemu Doradztwa Zawodowego.....	8
VII.	Zasoby materialne przydatne w realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym...10	
VIII.	Weryfikacja efektów zajęć.....	11
IX.	Ewaluacja programu.....	11
X.	Słownik pojęć.....	11
Załącznik 1 – <i>Przykłady treści doradczych realizowanych przez nauczycieli poszczególnych przedmiotów.....</i>		13
Załącznik 2 – <i>Szczegółowy plan ogólnoszkolnych działań doradczych na rok szkolny 2020/2021.....</i>		14
Załącznik 3 – <i>Program realizacji Wewnętrznego Systemu Doradztwa Zawodowego w ZSO nr 2 w Lęborku w roku szkolnym 2020/2021.....</i>		16

I. Wprowadzenie

Każdy człowiek dokonuje wartościowania własnych przedsięwzięć, planuje przyszłość, marzy, stawia cele, do których realizacji chce dążyć. Kwestie te nabierają szczególnego znaczenia w przypadku młodych ludzi, dopiero wkraczających na ścieżkę kariery i optymalnego rozwoju, a także w przypadku osób dorosłych, rodziców, wychowawców, nauczycieli, na których spoczywa odpowiedzialność za właściwe wykorzystanie drżemiącego w ich podopiecznych potencjału. Wszystkie, bardziej lub mniej sprecyzowane, oczekiwania młodzieży względem przyszłości wynikają z ich specyficznego postrzegania otaczającej rzeczywistości, jak i cech osobowości. Natomiast realizacja tychże oczekiwań wymaga sporego nakładu pracy, określonych umiejętności i zasobu wszechstronnej wiedzy. W obliczu przeobrażeń rynku pracy, ewolucji technologicznej oraz reform systemu kształcenia, uczeń zmuszony jest do odnajdywania się wciąż na nowo w nieustannie zmieniającej się społecznie, politycznie i gospodarczo rzeczywistości.

Podjęmowane przez młodych ludzi decyzje zawodowe mają wpływ nie tylko na ich własny byt, ale też w szerszym kontekście przyczyniają się do budowania zamożności całego kraju. Współcześnie wybór ścieżki kariery nie jest postrzegany jako jednorazowa decyzja, lecz jako wieloetapowy, całożyciowy proces rozwoju. Ciągłe zmiany w systemie organizacji pracy, wzrastające wymagania pracodawców, szeroki wachlarz kierunków kształcenia, nowe zawody i specjalności powodują poczucie zagubienia i niepewności potencjalnych pracowników na rynku pracy, a co za tym idzie – także wzrost zainteresowania pomocą doradców zawodowych.

Chcąc zatem ułatwić efektywne wkroczenie na ścieżkę kariery uczniom i absolwentom Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Lęborku, skonstruowany został Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego, którego celem jest zapoznanie uczniów nie tylko z aktualną ofertą edukacyjną szkół pomaturalnych, policealnych i uczelni wyższych, bieżącą specyfiką rynku pracy i charakterystyką poszczególnych zawodów, ale też tworzenie warunków do wzrostu świadomości i rozwoju własnych uzdolnień, zainteresowań i kwalifikacji. Ponadto niniejszy system doradztwa zakłada zaznajomienie uczniów z ważnymi aspektami procesu aktywnego poszukiwania pracy, podejmowania decyzji oraz uświadamiania konsekwencji dokonywanych wyborów. Kładzie też nacisk na kształtowanie umiejętności adaptacyjnych w sytuacji zmiany, umiejętności radzenia sobie ze stresem, wywołanym kolejnymi wyzwaniami edukacyjnymi i zawodowymi.

II. Podstawy prawne Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego

Regulacje prawne wprowadzające doradztwo zawodowe do szkół oraz określające zasady udzielania pomocy w wyborze zawodu, kierunku kształcenia:

- Memorandum dotyczące kształcenia ustawicznego, uchwalone przez Komisję Europejską w 2000 r. jako jedno z 6 głównych założeń wymienia zalecenie dotyczące profesjonalnej pomocy doradczej dla uczniów w zakresie planowania kariery zawodowej.
- Rezolucja Rady Unii Europejskiej z 18 maja 2004 roku – 9286/04 to najważniejszy jak do tej pory dokument wydany przez Unię Europejską dotyczący poradnictwa zawodowego: „wszyscy obywatele Europy powinni mieć dostęp do usług związanych z poradnictwem, informacją zawodową i planowaniem kariery na każdym etapie swojego życia”.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego

Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 2

im. Karola Wojtyły w Lęborku

- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2004 r., nr 256, poz. 2572 ze zm.) - m.in. system oświaty i wychowania zapewnia przygotowanie uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz.U. z 2001 r., nr 61, poz.624 ze zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 stycznia 2003 roku w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach, w którym zawarte są postanowienia:
 - ✓ dobrowolności i nieodpłatności tej pomocy,
 - ✓ formach pomocy psychologiczno – pedagogicznej: indywidualnych i grupowych zajęciach związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu, poradach dla uczniów,
 - ✓ podmiotach organizujących i udzielających pomocy psychologiczno – pedagogicznej: dyrektorzy szkół lub placówek, pedagodzy, psychologodzy, logopedzi, doradcy zawodowi.
- Strategia Rozwoju Kształcenia Ustawicznego do roku 2010 przyjęta przez Radę Ministrów 8 lipca 2003r. jako jeden z priorytetów uznaje „tworzenie zasobów informacyjnych w zakresie kształcenia ustawicznego i rozwoju zasobów doradczych”.
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki i pracy z dnia 24 sierpnia 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków odbywania stażu oraz przygotowania zawodowego w miejscu pracy.
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 grudnia 2004 r (z późn. zm.) w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania.
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 marca 2007 r. w sprawie standardów usług rynku pracy.
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 stycznia 2009 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu dokonywania refundacji ze środków Funduszu Pracy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego, przyznawania bezrobotnemu środków na podjęcie działalności gospodarczej oraz form zabezpieczenia zwrotu otrzymanych środków.
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 6 października 2004 r. w sprawie szczegółowego trybu przyznawania zasiłku dla bezrobotnych, dodatku szkoleniowego, stypendium i dodatku aktywizacyjnego.
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2007 r. w sprawie refundacji ze środków Funduszu Pracy kosztów szkoleń oraz wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanych wynagrodzeń.
- Nowelizacja Ustawy z dnia 1 lutego 2009 r. (Dz. U. z 2009 r., Nr 6, poz. 33) mówiąca o : zwiększeniu zakresu aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych i ich motywacji do uczestnictwa w działaniach aktywizujących, zintegrowaniu działań powiatowych urzędów pracy i ośrodków pomocy społecznej, ograniczeniu zbędnych procedur biurowych związanych z obsługą klientów urzędów pracy, a także o usprawnieniu komunikacji z klientami, ułatwianiu działania agencji zatrudnienia, w tym agencji zatrudnienia z państw członkowskich Unii Europejskiej oraz o zmianach w zakresie gospodarowania Funduszem Pracy.
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59) – m. in. zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego zostały uwzględnione jako odrębne w ramach działalności dydaktycznej szkoły, niezależne od zajęć służących wsparciu w planowaniu kariery zawodowej, realizowanych w ramach pomocy psychologiczno – pedagogicznej,
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz. U. z 2017 r., poz. 649) – m.in. funkcjonowanie wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego, realizowanego we współpracy z poradniami psychologiczno – pedagogicznymi; wyznacza też ramy organizacyjne dla opracowania wewnątrzszkolnych systemów doradztwa zawodowego; dyrektorzy mają obowiązek określenia w statucie szkoły wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego (WSDZ) oraz zajęć związanych z wyborem kierunku dalszego kształcenia.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli

- Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U z 2017 r., poz. 1591)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 sierpnia 2018 r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno - pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1601 z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. z 2019r, poz. 325)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. z 2019 r., poz. 639) - m.in. w ramowym planie nauczania został określony minimalny wymiar godzin zajęć z zakresu doradztwa zawodowego - minimum 10 godzin w całym cyklu nauczania.

III. Założenia Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego w ZSO nr 2 w Łęborku

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego zakłada, że:

- wybór zawodu nie jest pojedynczym, świadomym aktem decyzyjnym, ale procesem rozwojowym i stanowi sekwencję decyzji podejmowanych na przestrzeni wielu lat życia,
- na wybór ścieżek edukacyjnych i zawodu wpływają głównie wartości, czynniki intelektualne, emocjonalne i zdrowotne, rodzaj i poziom wykształcenia rodziny oraz wpływ środowiska,
- preferencje zawodowe wywodzą się z doświadczeń dzieciństwa i rozwijają się wraz z upływem czasu,
- prowadzona jest indywidualna i grupowa praca z uczniami, rodzicami i nauczycielami (radą pedagogiczną),
- działania zawodoznawcze są planowane i systematycznie realizowane wg harmonogramu pracy szkoły.

IV. Cele Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego

Przygotowanie uczniów do trafnego wyboru drogi dalszego kształcenia i zawodu.

Cel główny wykazuje konieczność kształcenia u uczniów konkretnych umiejętności niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania w różnych rolach zawodowych i społecznych. Jest zobowiązaniem całej społeczności szkolnej do systematycznych oddziaływań wychowawczo – doradczych w tym:

- ▲ przygotowanie ucznia do roli pracownika
- ▲ kształtowanie u uczniów kompetencji potrzebnych do świadomego i samodzielnego planowania kariery oraz podejmowania i dokonywania zmian decyzji edukacyjnych i zawodowych
- ▲ przygotowanie uczniów do poszukiwania i analizy informacji na temat rynku pracy
- ▲ przygotowanie rodziców do efektywnego wspierania dzieci w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych
- ▲ pomoc nauczycielom w realizacji zadań związanych z doradztwem zawodowym oraz wspomaganie uczniów w wyborze kierunku dalszego kształcenia oraz zawodu

Cele wyrażone są w zadaniach realizowanych w zależności od stopnia rozwoju uczniów w całym cyklu kształcenia. Zadania nauczycieli, wychowawców i specjalistów włączonych do szkolnego systemu doradztwa zawodowego stanowią:

DZIAŁANIA INFORMACYJNE:

- Poszukiwanie w Internecie i zbiorach informacji w urzędach pracy wszelkich danych o zawodach (czynnościach, warunkach pracy, wymaganym wykształceniu i predyspozycjach psychofizycznych), a także rynkach pracy dotyczących tych zawodów.
- Współpraca z urzędem pracy i innymi ośrodkami aktywizacji zawodowej w zakresie uzyskiwania informacji o prognozach rozwoju regionu, potrzebach rynku pracy, programach dla absolwentów, udziału w warsztatach dla młodzieży szkolnej.

- Prowadzenie diagnozy środowiska szkół wyższych (ranking) i dostosowanie ofert edukacyjnych do potrzeb uczniów oraz do zmian na rynku pracy.
- Zorganizowanie SzOK-u dla społeczności uczniowskiej.

POMOC W WYTYCZANIU ŚCIEŻEK KSZTAŁCENIA I PLANOWANIA KARIERY ZAWODOWEJ:

- Pomoc w dokonaniu samooceny i określeniu predyspozycji psychofizycznych uczniów do wybranych zawodów, przeprowadzonych przez wychowawców i pedagoga szkolnego przy pomocy ankiety będącej załącznikiem lub testów psychologicznych.
- Wykorzystanie informatorów dla kandydatów na wyższe uczelnie, oraz informatorów o szkołach policealnych, a także Internetu jako źródeł informacji o możliwościach dalszego kształcenia w celu uzyskania kwalifikacji zawodowych (warunki rekrutacji, odpłatność, możliwości uzyskania pomocy stypendialnej, zakwaterowania, warunki nauki i wyposażenie szkoły).
- Wskazanie na możliwości skrócenia cyklu kształcenia w szkole policealnej w kierunku zgodnym z profilem kształcenia.

PROBLEMATYKA DORADZTWA ZAWODOWEGO W SZKOLNYM PROGRAMIE WYCHOWAWCZYM:

- Kształtowanie postawy aktywnej, przedsiębiorczej, otwartej na zmieniające się potrzeby rynku pracy. Rozwijanie poczucia odpowiedzialności, uczciwości, rzetelności podczas wykonywania zadań.
- Wykorzystanie praktyk zawodowych, wycieczek przedmiotowych do zakładów pracy i innych kontaktów z pracodawcami w celu zapoznania uczniów ze środowiskiem pracy, istotą pewnych, wybranych zawodów i funkcji w zakładzie pracy.
- Wykorzystanie na lekcjach wychowawczych materiałów z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego z różnorodnych źródeł dotyczących skutecznych metod poszukiwania pracy.
- Realizowanie w ramach ogólnozawodowych modułów tematycznych treści programowych mających związek z przyszłą pracą, a zwłaszcza poszukiwaniem jej:
 - sztuka prezentacji,
 - scenaria rozmowy telefonicznej,
 - redagowanie pism, listów motywacyjnych, listów przewodnich, CV,
 - zachowania i postawy podczas ubiegania się o pracę i w czasie rozmowy kwalifikacyjnej.
- Wykorzystanie przez uczniów na lekcjach nowoczesnych technologii informacyjnych jako źródeł informacji o zawodach i możliwościach uzyskania kwalifikacji zawodowych. Wyznaczenie tematów związanych z niezbędnymi na rynku pracy umiejętnościami do pomiaru dydaktycznego w celu dokonywania ewaluacji procesu nauczania.
- Włączenie problematyki realizacji doradztwa i orientacji do planu pracy zespołu ogólnozawodowych bloków tematycznych.

V. Treści programowe Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego

W programie uwzględniono cztery obszary celów szczegółowych – jednolitych z obszarami wszystkich programów zestawu - które wyznaczają treści programowe doradztwa zawodowego:

1. Poznawanie własnych zasobów, m.in.: zainteresowań, zdolności i uzdolnień, mocnych i słabych stron jako potencjalnych obszarów do rozwoju, ograniczeń, kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw), wartości, predyspozycji zawodowych, stanu zdrowia.

2. Świat zawodów i rynek pracy, m.in.: poznawanie zawodów, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o zawodach i rynku pracy, umiejętność poruszania się po nim, poszukiwanie i utrzymanie pracy.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie, m.in.: znajomość systemu edukacji i innych form uczenia się, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o formach i placówkach kształcenia, uczenie się przez całe życie.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych, m.in.: planowanie ścieżki edukacyjnej i zawodowej z przygotowaniem do zdobywania doświadczenia zawodowego oraz refleksji nad nim, podejmowanie i zmiany decyzji dotyczących edukacji i pracy, korzystanie z całonocnego poradnictwa kariery.

Ad.1. Poznawanie własnych zasobów

UCZEŃ:

- sporządza bilans własnych zasobów na podstawie dokonanej autoanalizy (port folio);
- ustala obszary do rozwoju edukacyjno-zawodowego i osobistego;
- analizuje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe oraz stan zdrowia) w kontekście planowania przyszłości edukacyjno-zawodowej;
- określa własny system wartości (w tym wartości związane z pracą i etyką zawodową).

Ad.2 Świat zawodów i rynek pracy

UCZEŃ:

- analizuje informacje o zawodach, kwalifikacjach i stanowiskach pracy oraz drogach dojścia do nich w kontekście wyborów edukacyjno - zawodowych;
- analizuje informacje o lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim rynku pracy oraz zasadach na nim funkcjonujących w kontekście wyborów edukacyjno - zawodowych;
- porównuje formy zatrudnienia i możliwości funkcjonowania na rynku pracy jako pracownik, pracodawca lub osoba prowadząca działalność gospodarczą w obszarze, w którym się kształci oraz analizuje podstawy prawa pracy, w tym rodzaje umów o pracę, sposoby ich rozwiązywania, prawa i obowiązki pracownika;
- konfrontuje własne zasoby ze zidentyfikowanymi potrzebami i oczekiwaniami pracodawców oraz wymaganiami rynku pracy;
- określa znaczenie i wskazuje możliwość i różnych form aktywizacji zawodowej;
- sporządza i aktualizuje dokumenty aplikacyjne zgodnie z wymaganiami pracodawców;
- przygotowuje się do zaprezentowania siebie i swoich kompetencji podczas rozmowy kwalifikacyjnej;
- charakteryzuje przebieg procesu zakładania własnej działalności gospodarczej oraz instytucje wspomagające zakładanie własnej działalności gospodarczej.

Ad3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

UCZEŃ:

- analizuje możliwości uzyskiwania i poszerzania kwalifikacji zawodowych w ramach krajowego i europejskiego systemu kwalifikacji;
- określa korzyści wynikające z uczenia się przez całe życie w rozwoju osobistym i zawodowym,
- korzysta ze źródeł informacji dotyczących dalszego kształcenia formalnego, pozaformalnego i nieformalnego,
- wskazuje możliwości kontynuowania nauki.

Ad.4 Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

UCZEŃ:

- ustala swoje cele, zadania i działania w kontekście planowanej kariery;
- sporządza IPEZ - planuje różne warianty kariery edukacyjno-zawodowej na podstawie bilansu własnych zasobów i wartości oraz informacji o rynku edukacji i rynku pracy, przewidując skutki własnych decyzji;
- dokonuje wyboru dalszej drogi edukacyjno-zawodowej zgodnie z posiadanymi zasobami i określonymi celami zawodowymi,
- wskazuje korzyści wynikające z całościowego doradztwa kariery.

Cel ogólny oraz cele szczegółowe programu doradztwa zawodowego są spójne z celami kształcenia ogólnego w ZSO2 w Lęborku. Umożliwia to realizowanie programu zarówno podczas zajęć z zakresu doradztwa zawodowego, jak i na zajęciach z wychowawcą, lekcjach przedmiotowych oraz na dodatkowych zajęciach edukacyjnych i innych zajęciach obejmujących wspomaganie uczniów w kierunku kształcenia i zawodu w ramach pomocy psychologiczno – pedagogicznej.

VI. Warunki i sposoby realizacji Wewnętrznego Systemu Doradztwa Zawodowego

Realizacja działań w zakresie WSDZ wymaga tak pracy doradcy zawodowego, jak i współpracy wewnętrznej i aktywnego włączenia się w realizację tego celu innych osób pracujących w szkole oraz specjalistycznych instytucji spoza szkoły.

Zakres zadań poszczególnych osób zaangażowanych w proces doradczy wynika z kompetencji, profilu wykształcenia, wykładanych treści oraz podstawy programowej w szkole.

Treści z zakresu doradztwa zawodowego są realizowane na obowiązkowych zajęciach z zakresu kształcenia ogólnego, na lekcjach wychowawczych, na zajęciach związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu prowadzonych w ramach pomocy psychologiczno – pedagogicznej, na zajęciach pozalekcyjnych, podczas spotkań z przedstawicielami uczelni wyższych oraz poza szkołą poprzez udział uczniów w targach edukacyjnych, w różnorodnych konkursach, wycieczkach tematycznych jak również udziale w projektach unijnych

Szczególną rolę w kształtowaniu i realizowaniu WSDZ odegrać powinni wspólnie:

• **dyrektor:**

- odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym,
- współpracuje z doradcą zawodowym w celu realizacji WSDZ,
- wspiera kontakty pomiędzy uczestnikami procesu doradztwa zawodowego w szkole a instytucjami zewnętrznymi,
- zapewnia warunki do realizacji doradztwa zawodowego w szkole.

• **doradca zawodowy:**

- koordynuje działalność informacyjno-doradcą szkoły;
- pomaga uczniom w określeniu ich zainteresowań, uzdolnień i innych cech istotnych przy podejmowaniu decyzji zawodowych i planowaniu kariery zawodowej;
- udziela uczniom indywidualnych porad zawodowych na podstawie informacji zebranych z wykorzystaniem i pedagogicznymi oraz badań lekarskich, wyników obserwacji w trakcie zajęć warsztatowych, itp.;
- pomaga w określaniu możliwości zawodowych uczniów mających ograniczenia psychofizyczne i wskazanie odpowiedniego dla nich rodzaju zatrudnienia;
- wykonuje, wg posiadanych uprawnień, badania testowe przydatne w procesie wyboru zawodu;
- udziela uczniom informacji o zawodach, instytucjach kształcących i szkolących oraz o aktualnej sytuacji na rynku pracy;
- opracowuje i aktualizuje informacje o zawodach, drogach uzyskiwania kwalifikacji zawodowych oraz potrzebach rynku pracy;
- prowadzi z uczniami zajęcia grupowe mające na celu lepsze samopoznanie, kształtowanie aktywnych postaw oraz umiejętności planowania własnych karier zawodowych;
- upowszechnia wiedzę na temat planowania kariery zawodowej, możliwości pozyskiwania informacji o zawodach, drogach uzyskiwania kwalifikacji zawodowych, sytuacji na rynku pracy;
- utrzymuje na bieżąco kontakty z pracownikami szkoły w celu zapewnienia optymalnej pomocy w rozwiązywaniu problemów zawodowych osób korzystających z usług doradcy zawodowego,
- współpracuje z instytucjami pozaszkolnymi wspomagającymi orientację edukacyjno-zawodową,
- współpracuje z psychologiem i pedagogiem szkolnym

• **wychowawcy:**

- określają mocne i słabe strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów,
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi doradztwa zawodowego,
- włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z doradztwa zawodowego,
- realizują tematy z doradztwa zawodowego na godzinach wychowawczych,
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielić wsparcia w planowaniu kariery zawodowej,
- współpracują z rodzicami w planowaniu ścieżki kariery edukacyjno- zawodowej ich dzieci,
- organizują dla klasy spotkania z przedstawicielami zawodów oraz uczelni wyższych na terenie szkoły lub podczas wyjść edukacyjnych;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

• **nauczyciele przedmiotu:**

- określają mocne i słabe strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów,
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi doradztwa zawodowego,
- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji doradztwa zawodowego dla uczniów,
- przygotowują uczniów do udziału w konkursach,
- prowadzą koła zainteresowań i zajęcia dodatkowe,

- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Przykłady treści doradczych realizowanych przez nauczycieli poszczególnych przedmiotów (zał.nr 1)

- **specjaliści:**

- określają mocne i słabe strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów,
- udzielają uczniom porad zawodowych na podstawie informacji zebranych z wykorzystaniem takich metod jak rozmowa, analiza dokumentów, wyniki badań testami psychologicznymi i pedagogicznymi oraz badań lekarskich, wyniki obserwacji w trakcie zajęć warsztatowych, itp.
- pomagają w określaniu możliwości zawodowych uczniów mających ograniczenia psychofizyczne;
- włączają treści z zakresu doradztwa zawodowego w prowadzone przez siebie zajęcia dla uczniów,
- współpracują z wychowawcami klas i innymi nauczycielami w ramach realizowania działań z zakresu doradztwa zawodowego dla uczniów,
- włączają się w proces podejmowania przez uczniów decyzji edukacyjnych i zawodowych (informacje dotyczące ucznia wynikające z pracy specjalisty),
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

- **nauczyciel bibliotekarz:**

- współpracuje z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym,
- opracowuje, aktualizuje i udostępnia zasoby dotyczące tematyki doradztwa zawodowego,
- włącza się w organizowane przez szkołę i instytucje zewnętrzne wydarzenia z zakresu doradztwa zawodowego.

- **inne osoby zatrudnione w szkole np. pielęgniarka:**

- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym,
- udziela informacji w kwestiach zdrowotnych ważnych w kontekście wyborów zawodowych dokonywanych przez uczniów.

Formy realizacji WSDZ

- **Informacja edukacyjno – zawodowa:** gromadzenie i udostępnianie aktualnych informacji edukacyjno-zawodowych, tj. o zawodach, rynku pracy, możliwościach kształcenia i zatrudnienia, o planach rekrutacyjnych lokalnych uczelni - w postaci prasy, informatorów, materiałów promocyjnych, programów multimedialnych. Kształtowanie w uczniach postawy samodzielnego poszukiwania informacji przy pomocy szkolnego multimedialnego centrum informacji z dostępem do Internetu.
- **Poradnictwo indywidualne:** porady i informacje zawodowe, diagnoza zdolności i predyspozycji przy pomocy dostępnych technik i narzędzi diagnostycznych; zapewnienie możliwości skorzystania z indywidualnych konsultacji z wykwalifikowanym doradcą zawodowym.
- **Poradnictwo grupowe:** organizacja warsztatowych sesji doradczych dla uczniów, których celem jest wyposażenie młodzieży w wiedzę i umiejętności z zakresu aktywnego poszukiwania pracy, samozatrudniania, komunikacji interpersonalnej oraz autoprezentacji, planowania kariery zawodowej; a także szkolenia dla nauczycieli z zakresu doskonalenia umiejętności doradczych.
- **Poznawanie i analiza rynku pracy:** wizyty w zakładach pracy, spotkania z przedstawicielami różnych zawodów oraz lokalnych firm i zakładów pracy, uczestnictwo w targach pracy, targach edukacyjnych, spotkania z doradcami zawodowymi i przedstawicielami urzędów pracy.

Formy adresowane do uczniów:

- zajęcia warsztatowe służące samopoznaniu i określeniu predyspozycji wyznaczających rozwój zawodowy i karierę zawodową;
- zajęcia warsztatowe doskonalące umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej i współdziałania;
- zajęcia warsztatowe uczące umiejętności redagowania dokumentów aplikacyjnych;
- zajęcia warsztatowe służące rozwijaniu i doskonaleniu umiejętności autoprezentacji i rozmowy wstępnej

- /kwalifikacyjnej/ z pracodawcami;
- zajęcia warsztatowe służące promowaniu samozatrudnienia;
 - zajęcia warsztatowe służące zapoznaniu z obowiązującym prawem pracy i prawem administracyjno-gospodarczym;
 - gromadzenie i udostępnianie informacji edukacyjno – zawodowej;
 - spotkania z absolwentami, którzy osiągnęli sukces zawodowy;
 - spotkania z przedstawicielami różnych zawodów, zgodnie ze specyfiką kierunków kształcenia w placówce;
 - organizowanie dni otwartych szkoły;
 - organizowanie wspólnie z innymi placówkami targów edukacyjnych;
 - tworzenie możliwości indywidualnej rozmowy z doradcą zawodowym na terenie szkoły lub poza nią.

Formy adresowane do rodziców:

- organizowanie dni otwartych szkoły w celu prezentacji oferty edukacyjnej placówki;
- gromadzenie i udostępnianie informacji edukacyjno – zawodowej.

Formy adresowane do nauczycieli:

- szkolenia służące promowaniu znaczenia działań z zakresu doradztwa zawodowego i planowania kariery zawodowej w szkolnictwie;
- warsztaty służące doskonaleniu umiejętności doradczych;
- tworzenie warunków do wymiany doświadczeń i dzielenia się wiedzą;
- śledzenie losów zawodowych absolwentów;
- dostosowanie oferty edukacyjnej placówki do potrzeb lokalnego rynku pracy;
- organizowanie dni otwartych szkoły;
- wspieranie lokalnych inicjatyw mających na celu pomoc młodzieży w wejściu na rynek pracy.

Formy adresowane do środowiska lokalnego i lokalnego samorządu:

- spotkania z przedstawicielami lokalnych firm, pracodawców i stowarzyszeń pracodawców;
- wspieranie lokalnych inicjatyw mających na celu pomoc młodzieży w wejściu na rynek pracy;
- dostosowanie oferty edukacyjnej placówki do potrzeb lokalnego rynku pracy;
- współpraca z uczelniami wyższymi i akademickimi biurami karier;
- współpraca z instytucjami lokalnego rynku pracy tj. urzędami pracy, centrami informacji.

VII. Zasoby materialne przydatne w realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym

Wyposażenie doradcy zawodowego stanowią:

- biblioteczka z materiałami i publikacjami dla uczniów, dla nauczycieli i rodziców;
- sprzęt do ekspozycji materiałów drukowanych (tablice informacyjne, regały na książki itp.);
- zbiory informacji drukowanych (informatory, ulotki, czasopisma specjalistyczne itp.);
- zbiory informacji multimedialnych;
- materiały wspomagające pracę doradcy i nauczycieli: testy, ankiety, kwestionariusze, scenariusze zajęć itp.;
- materiały biurowe i inne niezbędne do realizacji zajęć z zakresu doradztwa zawodowego, np. karty do flipcharta, markery;
- tablice (flipchart, ścienna, magnetyczna).

VIII. Weryfikacja efektów zajęć

Działania związane z doradztwem zawodowym mają wspierać uczniów w wyborach zawodu i kierunku kształcenia, dlatego zamiast tradycyjnego oceniania zaleca się, aby podczas zajęć odwoływać się do autorefleksji i samooceny uczestników. Sprzyja to budowaniu większej otwartości uczniów, ich aktywności i zaangażowania, udziału w dyskusjach i wyrażania własnych opinii, skłania do refleksji. W programie zakłada się weryfikację efektów zajęć zastępującą tradycyjne ocenianie. Należy też pamiętać, że niektóre efekty realizacji programu zostaną zweryfikowane wśród uczniów dopiero w przyszłości.

Pozyskiwanie informacji o efektach prowadzonych zajęć odbywa się między innymi poprzez:

- zadawanie pytań uczniom na zakończenie zajęć, celem których jest wzbudzenie w nich autorefleksji odnośnie przydatności przyswajanych treści i nabytych umiejętności w procesie planowania kariery edukacyjno-zawodowej
(gromadzenie informacji zwrotnych może też okazać się bardzo użyteczne z punktu widzenia doskonalenia metod, form i warsztatu pracy doradcy zawodowego realizującego program)
- analizę wymiernych dowodów pracy uczniów gromadzonych w formie portfolio,
- analizę opracowanego przez ucznia indywidualnego planu edukacyjno – zawodowego (IPEZ), w którym dla wybranego celu edukacyjno-zawodowego wskazał i uzasadnił działania do jego osiągnięcia.

IX. Ewaluacja programu

Na podstawie informacji od uczniów (ocena treści i form przekazywania informacji przez doradcę i nauczycieli), obserwacji własnej i informacji zwrotnych od nauczycieli z realizacji planowych działań po zakończeniu roku szkolnego sporządzone zostaje sprawozdanie z realizacji Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego. Realizacja zadań podejmowanych przez doradcę zawodowego w ramach Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego dokumentowana jest wpisem do dziennika zajęć doradcy zawodowego. Realizacja treści z zakresu doradztwa edukacyjno – zawodowego podejmowanych na zajęciach lekcyjnych dokumentowana jest wpisem tematu do dziennika zajęć lekcyjnych.

Główne metody pozyskania powyższych informacji to m.in. ankiety, wywiady i analiza dokumentów. Takie informacje dadzą obraz mocnych i słabych punktów oferowanych usług doradczych i będą cenną wskazówką w procesie ich ulepszania.

Ewaluacja może być przeprowadzana co roku lub po całym cyklu kształcenia.

X. Słownik pojęć

ORIENTACJA ZAWODOWA: „proces pomagania jednostce w poznaniu i wykorzystaniu własnego potencjału edukacyjnego, zawodowego, psychologicznego tak, by osiągnęła ona optymalny poziom zadowolenia z siebie i była jednocześnie społecznie użyteczna. Podkreśla wagę dwóch aspektów rozwoju człowieka: uznaje, że każda jednostka ma prawo do kształtowania własnej przyszłości oraz zakłada, że społeczeństwo powinno zadbać o zapewnienie jednostce wyboru zawodowego zgodnego z jej zainteresowaniami”.(Paszowska – Rogacz A. 2009).

DORADZTWO ZAWODOWE (na użytek niniejszego opracowania pojęcie to będzie używane jako synonim **PORADNICTWA ZAWODOWEGO**): długofalowy i wieloetapowy „proces interpersonalny, którego celem jest towarzyszenie jednostce w sytuacji rozwoju kariery, rozumianego jako proces wyboru i przystosowania do zawodu”.(Paszowska – Rogacz A. 2009)..

Objemuje świadczenie pomocy w dokonywaniu kolejnych decyzji wyboru szkoły, zawodu lub pracy w formie indywidualnej porady zawodowej dokonywanej na podstawie analizy pewnych aspektów osobowości, predyspozycji i zainteresowań jednostki oraz udzielanie jej informacji zawodowych, podawanie wskazówek, sugestii oraz instrukcji. (Lelińska K.,1999)

DORADCA ZAWODOWY: osoba udzielająca pomocy w formie grupowych i indywidualnych porad młodzieży i osobom dorosłym w wyborze zawodu, kierunku kształcenia i szkolenia przy uwzględnieniu ich możliwości

psychofizycznych i sytuacji życiowej, a także potrzeb rynku pracy oraz możliwości systemu edukacyjnego, dbając o współpracę z rodzicami i nauczycielami w procesie orientacji zawodowej uczniów oraz wykorzystując w tym celu wiedzę o zawodach, diagnozę rynku pracy oraz techniczne środki przekazywania informacji zawodowej, a także dysponując znajomością psychologicznych i pedagogicznych technik i narzędzi diagnostycznych. (Klasyfikacja Zawodów i Specjalności, 1997)

Zgodnie z wytycznymi Ministerstwa „kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela – doradcy zawodowego w szkołach i placówkach posiada osoba, która ukończyła studia magisterskie albo studia wyższe zawodowe lub podyplomowe w zakresie doradztwa zawodowego i posiada przygotowanie pedagogiczne”. (Rozporządzenie MENiS z 23 września 2003 r.)

INFORMACJA ZAWODOWA: to wszelkiego rodzaju dane niezbędne do podejmowania przez jednostkę kolejnych decyzji zawodowych i tych, które są związane z zatrudnieniem. Zakres treści, metody oraz sposoby przekazywanych informacji zawodowych powinny być dostosowane do etapu rozwoju zawodowego jednostki oraz poziomu i rodzaju podejmowanych przez nią decyzji. (Lelińska K., 1999)

INFORMACJA EDUKACYJNA Zbiory danych potrzebnych jednostce do podejmowania decyzji związanych z dalszym kształceniem. (opr. G. Sołtysińska)

ZAWÓD Wewnętrznie spójny system czynności wymagający określonych kwalifikacji, wykonywanych w uregulowany sposób i systematycznie, stanowiący podstawę utrzymania i zapewnijający pozycję w społeczeństwie. (por.: J. Szczepański: Czynniki kształtujące zawód i strukturę zawodową. Socjologia zawodów. (1965) KiW.)

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO: ma na celu koordynację działań podejmowanych przez szkołę w celu przygotowania uczniów do wyboru zawodu, poziomu i kierunku kształcenia. Szkolny system doradczy określa rolę i zadania nauczycieli w ramach rocznego planu działania, czas i miejsce realizacji zadań, oczekiwane efekty oraz metody pracy.

Załącznik 1

do Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego
na rok szkolny 2020/2021

Przykłady treści doradczych realizowanych przez nauczycieli poszczególnych przedmiotów

Godzina wychowawcza – integracja zespołu klasowego, działalność na rzecz społeczności klasowej, szkolnej, rozwijanie umiejętności współpracy w grupie, role grupowe.

Matematyka - korzyści wynikające ze znajomości matematyki, jej przydatność w życiu codziennym, wskazywanie gałęzi wiedzy, w których podstawą jest matematyka, np. budownictwo, elektronika, mechanika, nauki ekonomiczne, stolarstwo. Wskazywanie zawodów, które wymagają bardzo dobrej znajomości matematyki, np. ekonomista, matematyk, geodeta, księgowy, biegły rewident, sprzedawca. Rozwiązywanie zadań praktycznych: np. wyliczenie kosztów remontu, obliczanie podatku dochodowego, rozliczanie zobowiązań ZUS, US, GUS, wybór dobrej lokaty bankowej; przygotowanie do działalności gospodarczej, samozatrudnienia w zakresie rozliczeń fiskalnych, aplikowanie do funduszy unijnych.

Informatyka - wysyłanie korespondencji mailowo, tworzenie dokumentów wielostronicowych, umiejętne redagowanie tekstu, sposoby pracy z Internetem – wyszukiwanie wiadomości, logowanie się do portali oferujących pracę, podstawy tworzenia własnych stron internetowych.

Fizyka - przybliżenie uczniom zawodów wymagających znajomości zasad fizyki: elektryk, mechanik pojazdów samochodowych, dekarz, budowlanec, mechanik. Wykorzystanie fizyki w zawodach związanych z nadawaniem i odbiorem dźwięku, w muzyce. Przekazywanie wiedzy o szkodliwości hałasu, wykorzystywanie elementów astronomii, elektryczności, robotyki i automatyki w życiu codziennym.

Chemia - właściwości chemiczne i fizyczne wybranych pierwiastków i ich związków oraz ich zastosowanie w budownictwie, metalurgii, hutnictwie, farmacji, włókiennictwie, praca w laboratorium, aptece – zaznajomienie z pracą laboranta i farmaceuty. Pomoc w przypadku poparzeń i zatrucí środkami chemicznymi - zaznajomienie z pracą ratownika medycznego.

Biologia – choroby zawodowe, choroby cywilizacyjne, skutki długotrwałego stresu.

Geografia - struktura zatrudnienia, bezrobocie. Zróżnicowanie gospodarcze świata, zmiany zachodzące na rynku pracy w skali globalnej i regionalnej, wynikające z rozwoju nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych;

Języki obce - słownictwo dotyczące zawodów, warunki pracy, rozmowa o pracę, jak napisać CV, list motywacyjny, elementy autoprezentacji.

Podstawy przedsiębiorczości - komunikacja interpersonalna, autoprezentacja, przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej i jej przebieg, tworzenie własnego CV, negocjacje, bezrobocie, rynek pracy, pomysł na własną działalność gospodarczą, biznesplan, etapy zakładania własnej działalności gospodarczej, mocne i słabe strony swojej osoby, aktywne poszukiwanie pracy, praca samodzielna a praca w zespole.

WOS - problemy polskiego społeczeństwa, problem bezrobocia i odrzucenia społecznego oraz metody walki z nimi, struktura zawodowa społeczeństwa polskiego, podział społeczeństwa ze względu na wykształcenie, etyka życia społecznego, postawy obywatelskie, cnoty obywatelskie, udział człowieka w życiu społecznym.

Historia - historyczny rozwój polskiego społeczeństwa, władza i jej społeczno-obywatelski obowiązek.

Język polski - rola pracy w życiu człowieka –praca organiczna, praca u podstaw, trudna praca ludzi wsi, kultura słowa, komunikacja społeczna, elementy autoprezentacji, skuteczność komunikacji, redagowanie podań, pism urzędowych, e- maili.

Edukacja dla bezpieczeństwa - służba wojskowa, ratownictwo medyczne – kryteria, alternatywy pracy.

Wychowanie fizyczne - uświadomienie potrzeby aktywności fizycznej przez całe życie, stosowanie w życiu codziennym prozdrowotnego stylu życia, umiejętności sprzyjające zapobieganiu chorobom zawodowym, bezpieczna aktywność fizyczna.

WDŻ - galeria charakterów, poznawanie własnego charakteru i temperamentu. Komunikacja interpersonalna, asertywność, techniki negocjacji, empatia, rozwój psychoseksualny człowieka w kolejnych fazach życia.

Religia - współczesne obszary ludzkiej biedy, etyka gospodarcza i zawodowa, karta praw człowieka, istota ludzkiej pracy i jej sens, rozwój techniki –szanse i zagrożenia dla człowieka, zasady życia społecznego.

Etyka - etyka zawodowa, rola wartości w moralnym postępowaniu człowieka, komunikacja interpersonalna – mowa werbalna i niewerbalna, manipulacja, etyka a ekonomia, władza i jej moralne konsekwencje.

Załącznik 2

do Wewnętrznego Systemu Doradztwa Zawodowego
na rok szkolny 2020/2021

Szczegółowy plan ogólnoszkolnych działań doradczych na rok szkolny 2020/2021

(z uwzględnieniem COVID-19)

Obszar 1. Systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania poszczególnych uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe oraz pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej.				
Lp.	Opis działania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji
1.	Diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe oraz pomoc w planowaniu kariery zawodowej.	- ankieta - analiza dokumentacji szkolnej – rozmowy i wywiady z uczniami, nauczycielami, rodzicami,	doradca zawodowy, pedagog szkolny, wychowawcy klas,	I semestr
2.	Indywidualne wsparcie ucznia w planowaniu kariery zawodowej, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych.	- konsultacje indywidualne	wychowawcy doradca zawodowy, psycholog, pedagog	na bieżąco, wg potrzeb
Obszar 2. Gromadzenie, aktualizacja, i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia.				
1.	Gromadzenie , aktualizacja i udostępnianie uczniom, nauczycielom, rodzicom informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla liceum	- informatory i ulotki dla uczniów - oferty uczelni wyższych - dostępne w bibliotece szkolnej, w gabinecie doradcy zawodowego.	nauczyciele- bibliotekarze, doradca zawodowy	cały rok
2.	Udostępnianie informacji za pośrednictwem strony internetowej szkoły. Promocja WSDZ w szkole.	- utworzenie zakładki na stronie internetowej szkoły – „Doradztwo Zawodowe”. - aktualizacja i prowadzenie tablicy informacyjnej na holu szkoły.	doradca zawodowy, administrator strony internetowej szkoły	cały rok
3.	Przedstawienie aktualnej i pełnej oferty edukacyjnej szkolnictwa na różnych poziomach, a w szczególności szkolnictwa wyższego.	- pogadanki na godzinach wychowawczych, na zebraniach z rodzicami na temat możliwości dalszego kształcenia.	wychowawcy klas, doradca zawodowy	marzec - maj
Obszar 3. Prowadzenie zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu z uwzględnieniem rozpoznanych mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów.				
1.	Pomoc uczniom w samopoznaniu oraz w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej	- indywidualne rozmowy doradcze - tworzenie IPEZ - zajęcia grupowe z uczniami - lekcje wychowawcze - rozwijanie umiejętności kluczowych w ramach lekcji przedmiotowych	doradca zawodowy psycholog pedagog wychowawcy klas nauczyciele przedmiotów	cały rok
2.	Projekty edukacyjne umożliwiające uczniom lepsze poznanie świata zawodów, rynku pracy.	- uczestnictwo w projekcie edukacyjno - zawodowym: - <i>INSPIRUJĄCE PRZYKŁADY</i> <u>(z uwagi na COVID-19 projekt zawieszony do odwołania)</u>	koordynatorzy tychże projektów wychowawcy nauczyciele	cały rok
3.	Zajęcia umożliwiające uczniom	- zajęcia indywidualne i grupowe	doradca zawodowy	cały rok

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego

Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 2

im. Karola Wojtyły w Lęborku

poznanie dalszych etapów systemu edukacji formalnej, organizacji systemu edukacji pozaformalnej oraz edukacji nieformalnej.	- udział uczniów w: - Dniach Otwartych w placówkach kształcenia ustawicznego, - Targach Edukacyjnych organizowanych przez uczelnie, szkoły ponadgimnazjalne - <i>SALONIE MATURZYSTÓW</i> , - spotkaniach z przedstawicielami uczelni wyższych itp., <u>(z uwagi na COVID-19 spotkania ograniczone, informacje do odwołania tylko drogą elektroniczną)</u>	wychowawcy klas doradca zawodowy	zgodnie z harmonogramem
---	--	-------------------------------------	-------------------------

Informacje na bieżąco będą aktualizowane, udostępniane i przekazywane uczniom na spotkaniach grupowych i indywidualnych z doradcą zawodowym, godzinach wychowawczych, umieszczane w gablocie na holu szkoły oraz przesyłane drogą elektroniczną poprzez dziennik czy też pracę chmurze.

Obszar 4. Koordynowanie działalności informacyjno – doradczej prowadzonej przez szkołę.

1.	Opracowanie i wdrażanie WSDZ.	- opracowanie dokumentu.	dyrektor szkoły doradca zawodowy	I semestr
2.	Wspieranie nauczycieli przedmiotu oraz wychowawców klas w realizacji zajęć / zagadnień związanych z wyborem kierunku dalszego kształcenia i zawodu.	- udzielanie informacji, - organizowanie konsultacji ze specjalistami w przypadkach wymagających dodatkowych wyjaśnień.	doradca zawodowy psycholog pedagog	cały rok
3.	Planowanie działań informacyjno – doradczych realizowanych w ramach WSDZ	- współpraca z instytucjami wspierającymi szkołę w działalności doradczej, - spotkania z przedstawicielami instytucji i organizacji wspomagających szkołę w działaniach edukacyjno – zawodowych: PUP, Pośrednictwa Pracy, PPP, uczelni wyższych, <u>(z uwagi na COVID-19 spotkania ograniczone, informacje do odwołania tylko drogą elektroniczną)</u>	kierownik kształcenia praktycznego doradca zawodowy nauczyciele zawodu wychowawcy	cały rok

Informacje na bieżąco będą aktualizowane, udostępniane i przekazywane uczniom na spotkaniach grupowych i indywidualnych z doradcą zawodowym, godzinach wychowawczych, umieszczane w gablocie na holu szkoły oraz przesyłane drogą elektroniczną poprzez dziennik czy też pracę chmurze.

Obszar 5. Współpraca z innymi nauczycielami w tworzeniu i zapewnieniu ciągłości działań w zakresie zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu.

1.	Udzielanie wsparcia nauczycielom przedmiotu oraz wychowawcom klas w realizacji zajęć/ zagadnień związanych z wyborem kierunku dalszego kształcenia i zawodu.	- rozmowy i konsultacje z nauczycielami - udostępnianie informacji i materiałów do pracy z uczniami	doradca zawodowy	wg potrzeb
----	--	--	------------------	------------

Obszar 6. Wspieranie nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych w udzielaniu pomocy psychologiczno – pedagogicznej.

1.	Udzielanie porad zakresie realizacji zadań w ramach WSDZ	- spotkania i konsultacje z nauczycielami - udostępnianie informacji i materiałów do pracy z uczniami	doradca zawodowy	wg potrzeb
----	--	--	------------------	------------

Załącznik 3

do Wewnętrzny Systemu Doradztwa Zawodowego
na rok szkolny 2020/2021

**Program realizacji Wewnętrzny Systemu Doradztwa Zawodowego
w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Łęborku w roku szkolnym 2020/2021**

Część pierwsza: Działania skierowane do uczniów

opis działania	do kogo jest skierowane	metody i formy realizacji	treści programowe	osoba odpowiedzialna	termin realizacji
Poznawanie własnych zasobów, m.in.: - zainteresowań, - zdolności i uzdolnień, - mocnych i słabych stron jako potencjalnych obszarów do rozwoju, ograniczeń, kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw), wartości, predyspozycji zawodowych, stanu zdrowia.	wszystkie klasy	ankieta, pogadanka, port folio, testy predyspozycji, zaj. grupowe i indywidualne, konsultacje	UCZEŃ: - sporządza bilans własnych zasobów na podstawie dokonanej autoanalizy ; - ustala obszary do rozwoju edukacyjno-zawodowego i osobistego; - analizuje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe oraz stan zdrowia) w kontekście planowania przyszłości edukacyjno-zawodowej; - określa własny system wartości (w tym wartości związane z pracą i etyką zawodową).	doradca zawodowy, psycholog, pedagog, wychowawcy, nauczyciel przedsiębiorczości	I semestr
Świat zawodów i rynek pracy, m.in.: - poznawanie zawodów, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o zawodach i rynku pracy, - umiejętność poruszania się po nim, poszukiwanie i utrzymanie pracy.	kl. II	zajęcia indywidualne (wg potrzeb), warsztaty grupowe, prezentacje multimedialne	UCZEŃ: - analizuje informacje o zawodach, kwalifikacjach i stanowiskach pracy oraz drogach dojścia do nich w kontekście wyborów zawodowych; - analizuje informacje o lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim rynku pracy oraz zasadach na nim funkcjonujących w kontekście wyborów zawodowych; - określa znaczenie i wskazuje możliwość i różnych form aktywizacji zawodowej; i aktualizuje dokumenty aplikacyjne zgodnie z wymaganiami pracodawców; - przygotowuje się do zaprezentowania siebie i swoich kompetencji podczas rozmowy kwalifikacyjnej.	doradca zawodowy, psycholog, wychowawcy, wszyscy nauczyciele	cały rok
Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie, m.in.: - znajomość systemu edukacji i innych form uczenia się, - wyszukiwanie oraz	kl. III	zajęcia indywidualne (wg potrzeb), warsztaty grupowe,	UCZEŃ: - analizuje możliwości uzyskiwania i poszerzania kwalifikacji zawodowych w ramach krajowego i europejskiego systemu kwalifikacji;	doradca zawodowy, wychowawcy, nauczyciele informatyki	cały rok

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego

Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 2

im. Karola Wojtyły w Łęborku

przetwarzanie informacji o formach i placówkach kształcenia, - uczenie się przez całe życie.			- określa korzyści wynikające z uczenia się, - korzysta ze źródeł informacji dotyczących dalszego kształcenia; - wskazuje możliwości kontynuowania nauki.		
Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych, m.in.: - planowanie ścieżki edukacyjnej i zawodowej z przygotowaniem do zdobywania doświadczenia zawodowego, - podejmowanie i zmiany decyzji dotyczących edukacji i pracy.	kl. III	testy preferencji, pogadanka, port folio, zaj. grupowe i indywidualne konsultacje (wg potrzeb)	UCZEŃ: - ustala swoje cele, zadania i działania w kontekście planowanej kariery; - sporządza IPEZ - planuje różne warianty kariery edukacyjno-zawodowej na podstawie bilansu własnych zasobów i wartości oraz informacji o rynku edukacji i rynku pracy; - przewiduje skutki decyzji; - dokonuje wyboru dalszej drogi edukacyjno-zawodowej zgodnie z posiadanymi zasobami i celami.	doradca zawodowy, psycholog, pedagog, wychowawcy, nauczyciele	cały rok
Współpraca z instytucjami wspierającymi Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego. (PUP, Pośrednictwo Pracy, PPP)	kl. II i III	spotkania, warsztaty <u>(z uwagi na COVID-19 spotkania ograniczone, informacje do odwołania tylko drogą elektroniczną)</u>	UCZEŃ: - analizuje informacje o lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim rynku pracy oraz zasadach na nim funkcjonujących w kontekście wyborów zawodowych; - porównuje formy zatrudnienia i możliwości funkcjonowania na rynku pracy jako pracownik, pracodawca lub osoba prowadząca działalność gospodarczą.	doradca zawodowy, wychowawcy, nauczyciele	cały rok
Kontynuacja współpracy z FUNDACJĄ INSPIRUJĄCE PRZYKŁADY.	uczniowie klas II	spotkania z twórcami przedsiębiorstw, specjalnie przygotowane zajęcia, warsztaty kreatywności w Olivia Business Centre i wizyty w firmach i korporacjach Trójmiasta <u>(z uwagi na COVID-19 spotkania ograniczone, informacje do odwołania tylko drogą elektroniczną)</u>	UCZEŃ: - analizuje informacje o zawodach, kwalifikacjach i stanowiskach pracy oraz drogach dojścia do nich w kontekście wyborów zawodowych;	doradca zawodowy, wychowawcy, nauczyciele	cały rok
Koordinowanie współpracy szkoły z uczelniami wyższymi.	uczniowie klas III	wycieczki, spotkania z przedstawicielami uczelni. <u>(z uwagi na</u>	UCZEŃ: - analizuje możliwości uzyskiwania wykształcenia - korzysta ze źródeł informacji dotyczących dalszego kształcenia, wskazuje	doradca zawodowy, wychowawcy	cały rok

Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego

Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 2

im. Karola Wojtyły w Lęborku

		COVID-19 spotkania ograniczone, informacje do odwołania tylko drogą elektroniczną)	możliwości kontynuowania nauki.		
--	--	---	---------------------------------	--	--

Część druga: Działania skierowane do nauczycieli, wychowawcy, specjalistów

opis działania	do kogo jest skierowane?	forma realizacji	osoba odpowiedzialna	termin realizacji
Uzyskanie wsparcia i pomocy w pracy wychowawczej oraz realizacji zadań doradztwa zawodowego.	nauczyciele wychowawcy	spotkania indywidualne, konsultacje	dyrektor, psycholog pedagog, doradca zawodowy	cały rok
Nakreślenie kierunku pracy z rodzicami i młodzieżą	nauczyciele wychowawcy	Spotkania indywidualne, zespoły wychowawcze	dyrektor, psycholog pedagog, doradca zawodowy	cały rok
Współpraca ze specjalistami	wszyscy nauczyciele	rozmowy indywidualne, zespoły wychowawcze	pedagog, psycholog, doradca zawodowy	cały rok
Inicjowanie kontaktów z przedstawicielami instytucji rynku pracy i edukacji	wszyscy nauczyciele	wspomaganie nauczycieli w nawiązywaniu kontaktów (realizacja przez CEN – Gdańsk, PUP, WUP)	dyrektor, doradca zawodowy	cały rok
Umożliwienie nauczycielom korzystania ze szkoleń, , seminariów organizowanych przez osoby, instytucje edukacyjne, rynku pracy. Motywowanie do podnoszenia swoich kwalifikacji w kontekście uczenia się przez całe życie	wszyscy nauczyciele	wspomaganie nauczycieli w nawiązywaniu kontaktów (np. z CEN) oraz w udziale w różnych formach kształcenia	dyrektor	cały rok
Wzbogacanie warsztatu pracy w nowoczesne środki przekazu informacji. Pozyskiwanie materiałów – zasobów, informacji zawodowej.	wszyscy nauczyciele	udostępnianie osobom zainteresowanym w formie: - ulotek i broszur, - przewodników po zawodach, filmów, - informatorów edukacyjno – zawodowych, - analizy rynku pracy, - czasopism i publikacji i in.	doradca zawodowy, nauczyciel biblioteki	cały rok

Część trzecia: Działania skierowane do rodziców

opis działania	do kogo jest skierowane?	metody i formy realizacji	osoba odpowiedzialna	termin realizacji
Przedstawienie założeń pracy informacyjno- doradczej szkoły	wszyscy rodzice	dni otwarte dla rodziców	doradca zawodowy, wychowawcy	wrzesień/ październik 2019
Uświadczenie istotnej roli rodzica/ opiekuna prawnego w procesie przygotowania uczniów do wyborów edukacyjno – zawodowych	wszyscy rodzice	spotkania doradcze (wg potrzeb), warsztaty	doradca zawodowy , wychowawcy	cały rok
Jak być motywującym rodzicem? - rola motywującego wsparcia w wyborach dalszej drogi edukacyjno-zawodowej swojego dziecka, - podniesienie umiejętności komunikowania się ze swoimi dziećmi.	wszyscy rodzice	spotkania indywidualne, konsultacje (wg potrzeb)	doradca zawodowy, wychowawcy, nauczyciele	cały rok

Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego

Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 2

im. Karola Wojtyły w Lęborku

Pomoc w rozpoznawaniu predyspozycji zawodowych swojego dziecka i wspólne planowanie drogi zawodowej	wszyscy rodzice	spotkania indywidualne, konsultacje (wg potrzeb)	doradca zawodowy	cały rok
Przedstawienie aktualnej i pełnej oferty edukacyjnej szkolnictwa na różnych poziomach, a w szczególności szkolnictwa wyższego.	wszyscy rodzice	informatory, broszury, strony www, literatura	doradca zawodowy, n-1 biblioteki	cały rok